

Brussel, 17 april 2002.

**CIRCULAIRE D4/EB/2002/1 AAN DE BELEGGINGSONDERNEMINGEN
EN BELEGGINGSADVISEURS**

Mevrouw, Mijnheer,

De Commissie voor het Bank- en Financiewezen (hierna "CBF") krijgt van de beleggingsondernemingen steeds meer vragen om hun productenaanbod uit te breiden met tak 23-producten, om deze te koop aan te bieden en daarover eventueel advies te verstrekken.

Een tak 23-product is een verzekeringsproduct, namelijk een individuele levensverzekering gekoppeld aan een intern beleggingsfonds zonder enige rendementsgarantie. Een tak 23-product kwalificeert juridisch niet als een financieel instrument. Het is evenwel een product dat (economisch) het karakter heeft van een belegging en de belegger de mogelijkheid biedt onrechtstreeks te beleggen in financiële instrumenten.

Te koop aanbieden van tak 23-producten

Overeenkomstig artikel 75 van de Wet van 6 april 1995 inzake de secundaire markten, het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs (hierna "de Wet") dient een beleggingsonderneming die tak 23-producten wenst te koop aan te bieden - onverminderd inschrijving bij de Controledienst voor de Verzekeringen (hierna "CDV") in het register van de verzekeringstussenpersonen¹ - hiervoor een specifieke toestemming van de CBF te bekomen.

Passende organisatie (artikel 62 van de Wet)

– ***Inleiding***

De CBF vraagt de beleggingsonderneming haar bij de aanvraag te informeren over het project en over de maatregelen en procedures die een voor de voorgenomen werkzaamheid passende organisatie verzekeren. Deze circulaire brengt de aandachtspunten en criteria in herinnering aan de hand waarvan de CBF de vereiste van een passende organisatie als bedoeld in artikel 62 van de Wet zal toetsen.

– ***Beleid***

Teneinde haar verplichtingen op grond van de financiële en de verzekeringswetgeving² na te leven, wordt van de beleggingsonderneming verwacht dat zij haar beleid en procedures aanpast met betrekking tot de informatie die zij aan haar bestaande en toekomstige cliënteel zal verstrekken over :

¹ Immers eenieder die als tussenpersoon een tak 23-product wenst te koop aan te bieden of te verkopen aan het publiek valt onder het toepassingsgebied van de Wet van 27 maart 1995 betreffende de verzekeringsbemiddeling en de distributie van verzekeringen en dient derhalve ingeschreven te zijn in het register van de verzekeringstussenpersonen bijgehouden door de CDV.

² Zie artikel 36 van de wet van 6 april 1995 wat de transacties in financiële instrumenten betreft en de wet van 27 maart 1995 wat de verzekeringsbemiddeling betreft.

- * de onderneming zelf en over de verschillende hoedanigheden waarin zij kan optreden;
- * de diensten die zij verleent en de kosten die eraan verbonden zijn;
- * de aangeboden producten en de risico's die eraan verbonden zijn;
- * de uitgevoerde transacties.

De onderneming moet er zorg voor dragen dat zij de regelgeving verbonden aan specifieke diensten of producten (in casu tak 23) naleeft.

Tenslotte dient de beleggingsonderneming rekening te houden met de gebeurlijke beperkingen die verbonden zijn aan de vergunning van beleggingsonderneming waarover zij beschikt. Bijvoorbeeld mogen de vennootschappen voor vermogensbeheer en de vennootschappen voor plaatsing van orders in financiële instrumenten overeenkomstig artikel 79, §2 van de Wet geen gelden en financiële instrumenten van beleggers in ontvangst nemen. De ontvangst van de premies als verzekeringstussenpersoon in het kader van de aankoop van tak 23-producten door de cliënten, is niet verenigbaar met de bepaling in artikel 79, §2 van de Wet die kenmerkend is voor het statuut van deze categorieën van beleggingsondernemingen. Trouwens, in de verzekeringssector is de rechtstreekse storting van de premies door de verzekeringsnemer aan de verzekeringsonderneming meer en meer de algemene regel geworden. Het is bijgevolg logisch dat dergelijke *modus operandi* ook als algemene regel zou gelden voor beursvennootschappen die optreden als verzekeringstussenpersoon.

– ***Administratie, boekhouding en interne controle***

De beleggingsonderneming dient de nieuwe activiteit in te passen in haar bestaande organisatie en interne controle. Wat betreft de administratie, dient de beleggingsonderneming, net zoals voor de transacties in financiële instrumenten, de nodige documenten en informatie over de tak 23-producten (zoals bijvoorbeeld kopie van verzekeringscontract, identificatie van de cliënt, portefeuillesamenstelling tak 23-producten, rapportering van verzekeraar aan verzekeringsnemer) op een passende wijze bij te houden zodoende voor elk tak 23-product een bestand met alle bemiddelingsverrichtingen te hebben. Zoals voor financiële instrumenten, dient de administratieve organisatie de beleggingsonderneming in staat te stellen aan te tonen dat ook de regels inzake tak 23-producten worden nageleefd.

Uit de boekhouding moeten, net zoals voor de andere werkzaamheden, duidelijk de inkomsten uit de nieuwe activiteit kunnen worden afgeleid (specifieke kosten- en opbrengstenrekening). De interne controleprocedures van de beleggingsonderneming moeten worden aangevuld om de activiteit in tak 23-producten op te volgen.

De beleggingsonderneming die een beroep doet op gevolmachtigde agenten dient ervoor te zorgen en erop toe te zien dat deze gevolmachtigde agenten handelen overeenkomstig haar beleid, organisatie en procedures inzake tak 23-producten.

– ***Know-your-customer-procedures***

Met toepassing van diverse wettelijke bepalingen, zoals onder meer met betrekking tot de gedragsregels en het voorkomen van witwassen, moet de beleggingsonderneming voor haar activiteit in financiële instrumenten procedures hebben om haar cliënten te kennen:

- i) het identificeren van de cliënt;

- ii) het inwinnen van informatie over de ervaring, deskundigheid, financiële draagkracht, risicoappetijt van de cliënt;
- iii) het vastleggen van de beleggingsdoelstellingen van de cliënt;
- iv) het gebruiken van deze informatie in functie van de verstrekte dienstverlening en producten.

Gelet op het operationeel inpassen van de nieuwe activiteit in haar bestaande organisatie en omwille van het belang om alle cliënten dezelfde behandeling te garanderen, zal de beleggingsonderneming deze procedures eveneens toepassen wanneer zij optreedt als bemiddelaar in tak 23-producten. Immers is het mogelijk dat zij daarbij optreedt voor een cliënt die eveneens transacties verricht in financiële instrumenten.

Samenloop met de CDV

Het toezicht van de CBF op de beleggingsonderneming komt in samenloop met het toezicht van de CDV over de tak 23-producten en over de registratie als verzekeringstussenpersoon waarbij de CBF en de CDV elkaar inlichten over ieder verzoek ingediend door een beleggingsonderneming om tak 23-producten te koop aan te bieden respectievelijk om te worden geregistreerd als verzekeringstussenpersoon, evenals over de schrapping van de vergunning of van de registratie.

Deze circulaire is gericht tot de beleggingsondernemingen naar Belgisch recht en de bijkantoren in België van beleggingsondernemingen die ressorteren onder het recht van staten die geen lid zijn van de Europese Unie.

Met een apart schrijven zal de circulaire ter kennis worden gebracht van de bijkantoren van EU-beleggingsondernemingen met verzoek de toepassing van de regels van algemeen belang (informatie-uitwisseling, know-your-customer-procedures) veilig te stellen bij aanbod van tak 23-producten.

De in België gevestigde beleggingsadviseurs die - naast beleggingsadvies (over financiële instrumenten) – ook advies willen verstrekken over tak 23-producten, moeten eveneens een specifieke toestemming van de CBF bekomen (zie artikel 4 van het Koninklijk Besluit van 5 augustus 1991 over het vermogensbeheer en het beleggingsadvies).

Van deze circulaire wordt een kopie gestuurd aan de commissarissen-revisoren.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

E. WYMEERSCH